

Eredmények

Társadalmi és térbeli törésvonalak vizsgálata a Balaton biorégióban a helyi termékek és a rövid élelmiszer ellátási láncok példáján

A felvetett kérdéseim:

- Milyen gátjai és kulcstényezői van a zöld átállás, ezen belül kiemelt tekintettel a „termőföldtől az asztalig” koncepció megvalósításának a Balatonon?
- Milyen társadalomföldrajzi átalakulás és törésvonalak figyelhetők meg a termelők és fogyasztók nézőpontjából, amelyhez kapcsolódóan milyen társadalmi, tevékenységbeli és területi differenciái vannak a helyi termelők együttműködéseinek, illetve a rövid élelmiszer ellátási láncoknak?

Kutatómunka lehatárolása: a dolgozat önálló munka, de bizonyos elemei a tanszéken futó Horizon 2020-as projekt kutatócsoportjában készültek. A fókuszcsoporthoz tartozó interjú alanyok email és/vagy telefonos felkeresésében, illetve a fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetések facilitálásában a projekten dolgozó hallgatótársam, illetve témavezetőm is részt vett.

Elméleti eredmények:

- A „termőföldtől az asztalig” koncepcióhoz kapcsolódó magyar nyelvű szakirodalom összefoglalása és összekötése a területi egyenlőtlenségekkel és a területfejlesztéssel.
- A kenő-kapitalizmus magyar szakirodalmának az összefoglalása és bővítése a termőföldtől az asztalig koncepcióhoz kapcsolódóan, gyakorlati területfejlesztési példa elemzése révén.
- A biorégió dolgozatban alkalmazott definíciójának meghatározása, illetve mint vizsgálati lépték alkalmazása egy társadalomföldrajzi fókuszú kutatásban.

Módszertani eredmények:

- Kidolgoztam a kenő-kapitalizmushoz kapcsolódó térszerkezeti különbségek mérési és térképezési módszerét. Ehhez saját adatbázist építettem fel: 4 turisztikai kiadvány által megnevezett látványosságokból és attrakciókból, az OSM adatbázisban elérhető POI-kból, a területi potenciált jelölő térszerkezeti kategóriákból, valamint 14 statisztikai mutatóból.
- Adatbázis állítottam össze 134 megvizsgált európai uniós projektből, melyből a magyar érintettségüket kiszűrtem és az interjúalanyok kijelöléséhez alkalmaztam.

Gyakorlati eredmények:

- 110 helyi vállalkozó felkérése után, 4 online fókuszcsoporthoz tartozó interjú lefolytatása, 16 online és 3 írásban válaszoló résztvevővel. További 7 szakértői interjút folytattam le, a fókuszcsoporthoz tartozó interjúk eredményeinek a validálására, illetve egy-egy helyi élelmiszer ellátási láncokra fókuszáló projekt sikerességének a vizsgálatára.
- Fókuszcsoporthoz tartozó, valamint szakértői interjúk és a projektdatabázis létrehozása révén vizsgáltam a Magyarországon megvalósuló európai uniós „termőföldtől az asztalig” projektek sikerességének a tényezőit. Azonosítottam a rövid ellátási láncok kialakításában álló 9 legfőbb gátat, illetve a kapcsolódó társadalmi törésvonalakat.
- 14 társadalmi-gazdasági mutatóból 7 főkomponenst hoztam létre, amit további 3 térbeli mutatóval együtt 10 klaszterbe rendeztem. Összesen 1153 települést kategorizáltam, elemeztem, melyek nyomán feltártam a települések társadalmi-gazdasági és területi szempontok mentén eltérő fejlődési pályáit. A kapott, diverz térszerkezet elemzésére alkalmaztam a bio- és a szociorégió, illetve a kenő-kapitalizmus elméleti koncepcióit.
- Beazonosítottam a társadalmi-gazdasági átalakulások mentén kialakuló, a helyi rövid élelmiszer ellátási láncok létrehozását gátló törésvonalakat és ezek feloldási lehetőségeit, legfőbb résztvevői csoportjait, a bio- és szociorégió legfőbb alakítóit.